

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 16 grudnia 2025 r.

Poz. 4809

UCHWAŁA NR XII / 108 / 2025 RADY POWIATU PUCKIEGO

z dnia 3 grudnia 2025 r.

w sprawie ustalenia przepisów porządkowych związanych z przewozem osób i bagażu autobusami w powiatowych przewozach pasażerskich użyteczności publicznej organizowanych przez Powiat Pucki

Na podstawie: art. 12 pkt 11 i art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz.107, z późn. zm.), art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz 1262) oraz § 1 w związku z § 2 ust. 1 pkt 3 porozumienia z dnia 3 grudnia 2025 r. o realizacji zadań w zakresie lokalnego transportu zbiorowego, Rada Powiatu Puckiego uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się przepisy porządkowe związane z przewozem osób i bagażu autobusami w powiatowych przewozach pasażerskich użyteczności publicznej organizowanych przez Powiat Pucki określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Puckiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady

Kazimierz Czernicki

Załącznik do uchwały Nr XII / 108 / 2025
Rady Powiatu Puckiego
z dnia 3 grudnia 2025 r.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne dotyczące przewozu osób

§ 1.

1. Niniejszy regulamin określa warunki przewozu osób, bagażu, rowerów, hulajnóg, wózków i zwierząt środkami komunikacji w powiatowych przewozach pasażerskich użyteczności publicznej organizowanych przez Powiat Pucki, a także sposób przeprowadzania w niej kontroli biletów oraz zwrotu pieniędzy za bilety.

2. Słownik pojęć użytych w regulaminie:

- a) „autobus”, „pojazd” - autobus lub pojazd przewoźnika;
- b) „przewoźnik” - przedsiębiorca wykonujący usługi jako operator publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 8 Ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym;
- c) „przewóz” - przewóz osób, bagażu, rowerów, hulajnóg, wózków, zwierząt wykonywany przez przewoźnika;
- d) „pasażer”, „podróżny” - każda osoba, która zawarła umowę przewozu lub przebywa w pojeździe;
- e) „punkt sprzedaży” - kasy biletowe oraz agencyjne punkty sprzedaży biletów uprawniających do przejazdu pojazdem przewoźnika;
- f) „kontrolujący” - osoba upoważniona przez przewoźnika do przeprowadzenia kontroli biletów, dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów osób, zgodności z Regulaminem przewozu rzeczy, w tym bagażu, rowerem, hulajnogi, zwierzęcia, oraz kontroli uiszczenia opłat dodatkowych;
- g) „zwierzę domowe” - zwierzęta tradycyjne przebywające wraz z człowiekiem w jego domu, utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza;
- h) „organizator” – organizator publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 3 Ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym;
- i) „dokument poświadczający uprawnienie” - dokument poświadczający uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów osób w tym przejazdów bezpłatnych – w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa wydanych na podstawie ustawy.

§ 2.

1. Przewóz osób oraz bagażu środkami komunikacji należącymi do przewoźnika odbywa się na podstawie ważnego biletu oraz odpowiedniego dokumentu poświadczającego uprawnienie pasażera.

2. O ile pasażer nie zawarł umowy przewozu, nabywając uprzednio bilet, umowa przewozu zawiera się poprzez zajęcie przez pasażera miejsca (stojącego lub siedzącego) w pojeździe.

§ 3.

1. Przewoźnik zamieszcza w autobusach oraz w punktach sprzedaży, a także w jego siedzibie aktualny Regulamin oraz cennik biletów (za przewóz osób, bagażu) z uwzględnieniem wysokości opłat dodatkowych: za przejazd bez ważnego biletu, za spowodowanie zmiany trasy przejazdu bądź zatrzymania pojazdu bez uzasadnionej przyczyny.

2. W miejscach, o których mowa w ust. 1 przewoźnik wywiesza informację o kategoriach osób uprawnionych do przejazdów bezpłatnych i ulgowych pojazdami oraz o zasadach sprzedaży biletów jednorazowych w pojeździe.

Rozdział 2. Zakup i sprzedaż biletów

§ 1.

1. Pasażer, który nie nabywa biletu u kierującego powinien przy wejściu do pojazdu bez wezwania okazać kierowcy zakupiony bilet w celu kontroli. Kierujący pojazdem upoważniony jest do kontroli biletów i dokumentu poświadczającego uprawnienie pasażera.

2. Przewoźnik zapewnia pasażerom możliwość zakupu biletów jednorazowych bezpośrednio od kierującego pojazdem, podczas postoju pojazdu na przystanku. W tym celu pasażer powinien wejść do pojazdu przednim wejściem (pierwszymi drzwiami, licząc od czoła pojazdu) i natychmiast dokonać zakupu biletu.

3. Nabywając bilet ulgowy lub bezpłatny pasażer winien okazać bez wezwania dokument poświadczający uprawnienie.

4. Bilet miesięczny oraz okresowy jest biletem imiennym, ważnym wyłącznie wraz z dokumentem stwierdzającym tożsamość podróżnego (ze zdjęciem) lub za pomocą usługi „mObywatel”.

5. Podróżny posiadający bilet ulgowy (lub bezpłatny) zobowiązany jest posiadać przy sobie ważny dokument poświadczający uprawnienie.

6. Pasażer winien sprawdzić poprawność zakupionego biletu i niezwłocznie zgłosić kierującemu pojazdem lub kasjerowi o nieprawidłowym lub nieczytelnym wydrukowaniu biletu, pod rygorem uznania takiego biletu za nieważny (celem jego zwrotu lub wymiany).

7. Pasażer ma obowiązek posiadać przy sobie ważny bilet na przejazd podczas całego przejazdu.

8. Pasażerowi nie wolno odstępować biletu innym podróżnym.

9. Bilet zniszczony, nieczytelny lub uszkodzony jest nieważny.

10. Zakupiony bilet podróżny zachowuje do kontroli.

11. W przypadku awarii lub uszkodzenia pojazdu pasażerowi posiadającemu bilet jednorazowy przysługuje prawo kontynuowania podróży w danym kierunku na podstawie tego samego biletu następnym lub podstawionym dodatkowo zastępczym pojazdem przewoźnika, bez ponoszenia dodatkowych opłat.

Rozdział 3. Obsługa przystanków i realizacja przewozu

§ 1.

1. Zatrzymanie autobusu w celu wymiany pasażerów może nastąpić wyłącznie w miejscu do tego wyznaczonym (przystanek autobusowy oznaczony słupkiem i znakiem informacyjnym D-15).

2. Wsiadanie do pojazdu i wysiadanie z niego jest dozwolone tylko na przystankach i po całkowitym zatrzymaniu pojazdu.

3. Wsiadanie do pojazdu odbywa się przednimi drzwiami (pierwszymi licząc od czoła pojazdu). Kierujący pojazdem dokonuje odprawy biletowej podróżnych, tj. sprzedaje i kontroluje bilety. Pasażerowie wysiadający mają możliwość opuścić pojazd wszystkimi dostępnymi dla podróżnych drzwiami w pojeździe.

4. Wszystkie przystanki mają charakter „na żądanie” – autobusy zatrzymują się na nich tylko w przypadku, gdy podróżny zasygnalizuje uprzednio wolę wejścia lub opuszczenia pojazdu.

5. Kierujący pojazdem zobowiązany jest zatrzymać autobus na przystanku po trasie linii komunikacyjnej, którą obsługuje - jeżeli oczekują na nim pasażerowie, a także w sytuacji, gdy pasażerowie znajdujący się w pojeździe wyrażają zamiar opuszczenia tego pojazdu.

6. Pasażer zamierzający wsiąść na przystanku zobowiązany jest wcześniej uprzedzić o tym kierującego pojazdem (poprzez sygnalizację takiego zamiaru przyciskiem „STOP” lub „na żądanie”, ulokowanym na poręczach wewnątrz pojazdu), a zamierzający wsiąść na przystanku – powinien stać w widocznym dla prowadzącego pojazd miejscu oraz odpowiednio wcześniej zasygnalizować taki zamiar poprzez umowny znak (gest), jakim jest wyraźne podniesienie ręki.

§ 2.

Na każdym przystanku oraz na stronie internetowej przewoźnika dla danego przystanku przewoźnik udostępnia aktualny rozkład jazdy. Rozkład jazdy regularnej linii komunikacyjnej jest ogólnodostępny dla każdego podróżnego i obowiązujący dla przewoźnika.

§ 3.

1. W czasie jazdy pasażerowie stojący powinni trzymać się uchwytów lub poręczy.

2. Pasażer, który zajmuje miejsce oznaczone znakiem graficznym „dla inwalidy” lub „dla osoby z dzieckiem na rękę” zobowiązany upewnić się, czy osoba uprawniona nie zamierza korzystać z miejsca oznaczonego i powinien je zwolnić w razie zgłoszenia się uprawnionych pasażerów.

§ 4.

Pasażer odpowiada wobec przewoźnika za szkody powstałe na skutek uszkodzenia, zabrudzenia lub zanieczyszczenia pojazdu z jego winy (do wysokości strat poniesionych przez przewoźnika).

§ 5.

1. Kierujący pojazdem lub kontrolujący może odmówić wykonania przewozu lub usunąć z pojazdu osoby:

- a) zachowujące się agresywnie, wulgarnie, obraźliwie lub naruszające przyjęte normy społeczne, w szczególności w stosunku do innych osób w tym do kierującego pojazdem lub personelu obsługującego podróżnych;
- b) których obecność w pojeździe z uwagi na brud, zapach lub niechlujstwo czyni podróż dla innych pasażerów uciążliwą lub zagrażającą zabrudzeniem osób lub pojazdu;
- c) spożywające alkohol lub substancje zakazane prawem oraz palące tytoń (w tym także e-papierosy) w pojeździe;
- d) używających publicznie słów powszechnie uważanych za wulgarne lub obraźliwe;
- e) które nie posiadają ważnego biletu na przejazd lub nie uiszczają na miejscu należności za bilet upoważniający do kontynuowania przejazdu w pojeździe;
- f) nieprzestrzegających powszechnie obowiązujących przepisów prawa;
- g) które z innych powodów zagrażają lub są uciążliwe dla pasażerów lub kierującego pojazdem, w szczególności ze względu na zachowanie towarzyszących im zwierząt domowych.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach w celu uzyskania pomocy, kierujący ma prawo zjechać z trasy przejazdu do najbliższego posterunku Policji lub punktu pomocy hospitalizacyjnej.

3. W przypadku stwierdzenia, że pasażer narusza Regulamin Przewozu, kierujący pojazdem lub kontrolujący upoważniony jest do wezwania takiego pasażera do opuszczenia pojazdu na najbliższym przystanku. W takim przypadku pasażerowi temu nie przysługuje zwrot należności za bilet.

4. W przypadku, gdy pasażer odmówi opuszczenia pojazdu, kierujący pojazdem lub kontroler biletów może zwrócić się o udzielenie pomocy do Policji lub innych organów porządkowych (upoważnionych).

Rozdział 4.

Przewóz bagażu i zwierząt, przewóz rowerów

§ 1.

1. Pasażerowie mogą przewozić w pojazdach bagaż podręczny, wózek dziecięcy i inwalidzki, zwierzęta domowe oraz za zgodą kierowcy autobusu rower lub hulajnogę.

2. Rowery i hulajnogi przewożone są w ramach posiadanych możliwości technicznych. Przed wejściem do autobusu należy zwrócić się do kierowcy, celem uzyskania zgody na ich przewóz. Kierujący pojazdem może odmówić wejścia do pojazdu z rowerem lub hulajnogą również w sytuacji spodziewanej dużej liczby podróżnych na dalszym odcinku trasy. W przypadku zgody kierowcy na przewóz, rower/hulajnoga muszą być odpowiednio zabezpieczone przez właściciela na cały czas przejazdu autobusem.

3. Przewóz zwierząt domowych jest dopuszczony pod warunkiem, że są przewożone w specjalnych pojemnikach przeznaczonych do ich transportu lub w kagańcach i na smyczy, a pasażer posiada w czasie przewozu ważne zaświadczenie potwierdzające aktualne obowiązkowe szczepienie lub świadectwo zdrowia, zgodnie z przepisami dotyczącymi zwalczania chorób zakaźnych zwierząt.

4. Bagażu, wózków, rowerów, hulajnóg i zwierząt nie można umieszczać na miejscach przeznaczonych do siedzenia.

5. Nadzór nad bagażem podręcznym, walizką, wózkiem, rowerem, hulajnogą jak i zwierzętami, które pasażer przewozi ze sobą, należy do pasażera. Za taki bagaż i zwierzęta przewoźnik odpowiada tylko gdy szkoda powstała z jego winy lub rażącego niedbalstwa.

6. Nie podlega opłacie przewóz:

- a) bagażu podręcznego lub walizki;
- b) wózka inwalidzkiego;
- c) wózka dziecięcego, w przypadku przewożenia w nim dziecka;
- d) instrumentów muzycznych i sztalug przewożonych przez uczniów i studentów za okazaniem ważnej legitymacji szkolnej lub studenckiej;
- e) psów towarzyszących funkcjonariuszom celnym, Policji, Straży Miejskiej, Straży Granicznej będącym na służbie;
- f) psów-przewodników niewidomych i ociemniałych.

7. Opłacie bagażowej podlega przewóz:

- a) roweru / hulajnogi;
- b) zwierząt domowych z uwzględnieniem ust. 6 pkt. e) i f).

8. Przewóz hulajnóg elektrycznych jest dopuszczony pod warunkiem, że przewożona hulajnoga jest złożona (tak by zajmowała możliwie jak najmniej miejsca) oraz że pasażer wykupił na przewóz hulajnogi bilet bagażowy.

§ 2.

Przewóz bagażu w lukach bagażowych dopuszczalny jest tylko za zgodą kierowcy oraz tylko w przypadku gdy pojazd jest wyposażony w odpowiednie luki bagażowe.

§ 3.

W przypadku utraty lub uszkodzenia bagażu pasażer powinien:

- a) niezwłocznie poinformować osobiście o tym fakcie kierującego danym pojazdem w celu potwierdzenia utraty lub uszkodzenia bagażu;
- b) niezwłocznie dokonać pisemnego powiadomienia przewoźnika.

§ 4.

1. Znalazca rzeczy zagubionej w pojeździe zobowiązany jest do jej przekazania kierującemu pojazdem;

2. Bagaż pozostawiony w pojeździe przewoźnika kierujący pojazdem ma prawo otworzyć w celu zbadania jego zawartości;

3. W przypadku pozostawionego w pojeździe bagażu podręcznego jego wydanie nastąpi po zidentyfikowaniu w sposób niebudzący wątpliwości co do tego, że zostaje wydany właścicielowi lub osobie uprawnionej do jego odbioru.

§ 5.

Zabrania się przewożenia:

- a) przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym pasażerom przez zanieczyszczenie lub uszkodzenie ciała lub odzieży, albo które mogą zanieczyścić pojazd (dotyczy przede wszystkim ostrych narzędzi takie jak: piły, kosy, czy również otwartych naczyń ze smarami, farbami itp.);
- b) przedmiotów blokujących przejście, zasłaniających widoczność dla kierującego pojazdem, zagrażających bezpieczeństwu ruchu i pasażerów oraz mogących uszkodzić pojazd;
- c) przedmiotów, towarów, odpadów cuchnących, łatwopalnych, zapalnych, wybuchowych, żrących, radioaktywnych, trujących oraz materiałów, płynów, gazów mogących stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia pasażerów;
- d) przedmiotów wywołujących uczucie odrazy, z uwagi na formę lub stan, w tym zapach lub zabrudzenie;
- e) broni z wyjątkiem przypadków określonych w odrębnych przepisach.

Rozdział 5.

Zasady bezpieczeństwa i porządku w czasie jazdy

§ 1.

1. Wszyscy podróżni są zobowiązani do podporządkowania się poleceniom wydanym przez kierowcę lub personel obsługujący podróżnych.

2. We wszystkich pojazdach zabrania się:

- a) wchodzenia do pojazdu w łyżworolkach lub wrotkach;
- b) używania urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych w sposób przeszkadzający kierującemu pojazdem, jak i pozostałym podróżnym, w szczególności poprzez głośne rozmowy telefoniczne lub odtwarzanie treści multimedialnych jak i słuchania muzyki);
- c) samodzielnego otwierania drzwi pokrętłem awaryjnym;
- d) nieuzasadnionego sygnalizowania do zatrzymania pojazdu;
- e) niszczenia wyposażenia pojazdu, zanieczyszczania pojazdu;
- f) wychylania się z pojazdu;
- g) wyrzucania przedmiotów z pojazdu w czasie jazdy lub jego postoju;
- h) opierania się o drzwi, czołową szybę;
- i) siadania na barierkach ochronnych;
- j) chwytania elementów nieprzeznaczonych do trzymania się;
- k) palenia tytoniu (w tym e-papierosów), spożywania alkoholu, zażywania narkotyków i innych środków odurzających;
- l) spożywania lub wnoszenia nieopakowanych artykułów spożywczych (np. lodów, hamburgerów itp.) z uwagi na możliwość zabrudzenia odzieży współpasażerów, czy zanieczyszczenia wnętrza pojazdu.

Rozdział 6.

Kontrola biletów

§ 1.

1. Kontrolujący przeprowadzają kontrolę na podstawie upoważnienia wydanego przez przewoźnika.

2. Kontroler biletów wykonuje czynności kontrolne legitymując się identyfikatorem ze zdjęciem wraz z numerem służbowym umieszczonym na wierzchnim okryciu, w widocznym dla podróżnego miejscu.

3. Kontrola biletów może zostać ogłoszona zarówno podczas jazdy pojazdu, jak i podczas jego postoju na przystanku w stosunku do podróżnych wysiadających.

4. Pasażer powołujący się na uprawnienia związane z ulgowym przejazdem lub inne dotyczące przewozu powinien w odpowiedni sposób wykazać istnienie uprawnienia.

§ 2.

1. Pasażer jest zobowiązany okazać bilet na każde wezwanie kontrolującego.

2. W przypadku nieokazania przez pasażera bezpośrednio w czasie kontroli w pojeździe biletu jednorazowego, pasażer nie może się powoływać później w reklamacji na fakt posiadania biletu jednorazowego na przejazd. Nabycie lub posiadanie nieokazanego biletu nie może być przedmiotem reklamacji.

3. Pasażer jest zobowiązany bez dodatkowego wezwania okazać kontrolerowi biletów dokumenty poświadczające uprawnienie do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu oraz biletu wykupionego na przewóz bagażu (roweru/hulajnogi) lub zwierząt.

4. Pasażer nieposiadający w momencie kontroli odpowiedniego biletu lub dokumentu poświadczającego uprawnienie pasażera do przejazdu bezpłatnego bądź ulgowego lub na przewóz bagażu (roweru/hulajnogi), zwierząt, zobowiązany jest do zapłaty obok należności za ich przewóz także opłatę dodatkową w wysokości wskazanej w cenniku. W tym celu kontrolujący wystawia dokument opłaty dodatkowej tj. wezwanie do zapłaty gotówkowe lub kredytowe.

5. Ustala się, że wysokość opłaty dodatkowej jest równa:

- a) 50-krotnej cenie najtańszego biletu normalnego - za przejazd bez odpowiedniego dokumentu uprawniającego do przewozu;
- b) 40-krotnej cenie najtańszego biletu normalnego - za przejazd bez ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie pasażera do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu;
- c) 20-krotnej cenie najtańszego biletu normalnego - za zabieranie ze sobą do środka transportowego zwierząt i rzeczy, za których przewóz taryfa opłat przewiduje opłaty – jeżeli uprzednio opłata nie została przez pasażera uiszczona;
- d) 20-krotnej cenie najtańszego biletu normalnego za wniesienie lub wprowadzenie do pojazdu rzeczy, zwierząt wyłączonych z przewozu albo rzeczy dopuszczonych do przewozu na warunkach szczególnych - bez zachowania tych warunków;
- e) 150-krotnej cenie najtańszego biletu normalnego - za spowodowanie przez podróżnego zatrzymania lub zmiany trasy środka transportowego bez uzasadnionej przyczyny (w tym także w przypadku konieczności odprowadzenia podróżnego na najbliższy posterunek Policji).

6. Udostępnienie danych osobowych przez pasażera, odbywać powinno się w pojeździe na podstawie okazanego przez pasażera dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości (w tym „mObywatel”). Dane osobowe kontrolujący zamieszcza na druku opłaty dodatkowej tj. wezwania do zapłaty, jak i w protokole (raporcie) z kontroli.

7. Podczas dokonywania przez kontrolującego czynności związanych z wystawieniem opłaty dodatkowej, sporządzaniem protokołu z kontroli, pasażer zobowiązany jest oczekiwać w pojeździe do czasu zakończenia tych czynności.

8. Odmowa okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości pasażera uzasadnia wezwanie patrolu Policji lub innych organów porządkowych.

9. Bilety i dokumenty, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że są sfałszowane, przerobione, podrobione - kontroler biletów zatrzymuje za pokwitowaniem oraz przesyła go właściwej prokuraturze lub Policji, z powiadomieniem wystawcy dokumentu.

10. Bilet imienny, którym posługuje się inny podróżny również zostanie zatrzymany w momencie ujawnienia posługiwania się nim przez inną osobę. Przekazany zostanie do kasy biletowej, w której został wydany, gdzie odbiór możliwy będzie wyłącznie przez właściciela. Podróżny posługujący się takim biletom będzie traktowany, jak podróżny bez ważnego biletu na przejazd.

11. Wystawiona opłata dodatkowa, o której mowa w ust. 5 nie upoważnia pasażera do kontynuowania przejazdu.

12. W przypadku udokumentowania przez pasażera posiadania na moment kontroli ważnego biletu miesięcznego imiennego – w terminie późniejszym, nie później jednak niż 7 dni od dnia kontroli - podróżnemu przysługuje prawo wniesienia odwołania od wystawionej opłaty (wyłącznie w formie pisemnej) na adres wskazany na druku wręczonym przez kontrolerów biletów. W przypadku uznania przez przewoźnika wniesionego odwołania, podróżny zobowiązany jest do uregulowania opłaty manipulacyjnej w wysokości 10% opłaty dodatkowej wskazanej w ust. 4.

13. W celu wykonania czynności, o których mowa w ust. 8 kontroler biletów uprawniony jest do udaremnienia próby opuszczenia pojazdu (bez użycia siły) pasażerowi do chwili:

- a) ustalenia danych personalnych i wystawienia opłaty dodatkowej, o której mowa w ust. 5 (okazania przez podróżnego dokumentu stwierdzającego tożsamość);
- b) okazania dokumentu potwierdzającego posiadane uprawnienia do przejazdu ulgowego bądź bezpłatnego;
- c) przyjazdu funkcjonariuszy Policji (dot. pasażerów nieposiadających lub odmawiających okazania dokumentów tożsamości).

Rozdział 7.

Zwrot pieniędzy za bilety

1. W przypadku przedwczesnego odjazdu autobusu względem ustalonego rozkładu jazdy, awarii pojazdu, odwołania kursu lub braku wolnych miejsc, poszkodowany pasażer posiadający ważny bilet jednorazowy - otrzyma pełen zwrot należności za jego zakup po uprzednim jego zwrocie.

2. W przypadku odstąpienia pasażera od umowy przewozu przed odjazdem pojazdu z przyczyn niewystępujących po stronie przewoźnika, zwrot należności za przejazd może być dokonany po oddaniu biletu w punkcie sprzedaży z potrąceniem kwoty stanowiącej 30% wartości biletu w przypadku zwrotu biletu na odjazd autobusu przewidziany w czasie za mniej niż 60 minut lub kwoty stanowiącej 10% wartości biletu w przypadku zwrotu biletu na odjazd autobusu w czasie większym niż 60 minut do jego odjazdu.

3. W przypadku odstąpienia przez podróżnego od umowy przewozu w czasie realizacji usługi przewozu - zwrot należności nie przysługuje.

4. Przewoźnik nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku opóźnionych odjazdów, przerw w ruchu lub zmiany trasy przejazdu z przyczyn natury obiektywnej, nie zawinionych przez przewoźnika, w tym z powodu: zatorów drogowych, kolizji i wypadków, wstrzymania ruchu czy wprowadzonych objazdów.

5. Zwrot należności za niewykorzystany bilet miesięczny lub okresowy regulują odrębne przepisy i zarządzenia.

Rozdział 8.

Postanowienia końcowe

1. Wnioski, reklamacje i skargi pasażerowie mogą składać wyłącznie w formie pisemnej na adres korespondencyjny, w tym skrzynkę elektroniczną przewoźnika.

2. Spory rozstrzygane będą przez sąd właściwy według siedziby przewoźnika lub miejsca zamieszkania pasażera.